

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Mester Csaba (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Horicsányi László (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és a dr. Tóth Balázs Gergely (címe) ügyvéd által képviselt (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indult perében - amely perbe a II. rendű alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. Kerékgyártó Csaba jogtanácsos által képviselt (beavatkozó neve, címe) - a Fővárosi Bíróság 2008. december 8. napján kelt 11.P. P/P3 21.396/2006/39. számú ítélete ellen a felperes részéről 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és a II. rendű alperes által Pf. 3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 36.000 (harminchatezer) forint, a II. rendű alperesnek 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az II. rendű alperest, hogy Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 12.000 (tizenkettőezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

A le nem rótt 474.000 (négy százhetvennégyezer) forint fellebbezési illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek jogellenes magatartásukkal megsértették a felperes testi és lelki egészséghez fűződő jogát, továbbá a jogsértés miatt 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés

egyetemleges megfizetésére is kérte kötelezni az alpereseket. Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes a hibás recept felírásával az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 44/2004. ESzCsm rendeletben foglaltakat megsértve a gyógyszert betűvel és számokkal jelzetten ellentétesen módon, félreérthetően írta fel, továbbá nem adta meg kúp pontos adagolását.

A II. rendű alperes jogellenes magatartását abban jelölte meg, hogy a törvényellenesen kiállított recept alapján a kúpot elkészítette és kiadta, ezzel sértve a rendelet 13. § (1) és (3) bekezdésében írtakat.

Előadta, a mérgezés nem csak fizikai, de pszichés károsodásokat is okozott és kórházi felvételekor a mérgezés következtében az inadekvát viselkedés jelei voltak észlelhetők, életveszélyes állapotba került, mentális egészsége pedig teljes mértékben azóta sem állt helyre.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Elismerte, hogy a recept felírásában szabálytalanságot követett el, de megítélése szerint a mérgezés ezzel nem áll okozati összefüggésben és a felperes kártérítés iránti igénye is eltúlzott. A felperes enyhe lefolyású mérgezéssel került kórházba, nem volt indokolt az intenzív osztályra helyezése, nem volt halál közeli állapotban. Az okozati összefüggést vitatva hivatkozott arra, hogy a hibás recept megírására és a kúp kiváltására még 2005. májusában került sor, a felperes viszont csak jóval később, 2005. augusztusában jelentkezett a mérgezésre utaló tünetekkel, ezért nem bizonyított, hogy a kúp a hibás recept alapján készült.

A II. rendű alperes a kereset alaptalanságára vonatkozó ellenkérelmét azzal indokolta, hogy nem igazolt, hogy az általa kiadott kúpok kerültek felhasználásra és az sem, hogy a kiadott gyógyszerek megfelelő módon kerültek felhasználásra.

Vitatta az esetleges jogellenes magatartás és a felperes állítólagos károsodása közötti okozati összefüggést és a kártérítés iránti igény összecszerúságát is.

A II. rendű alperesi beavatkozó nyilatkozatot nem tett.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével megállapította, hogy az alperesek jogellenes magatartásukkal megsértették a felperes testi és lelki egészséghez fűződő alapvető jogait.

Kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 100.000 forintot és annak 2005. május 12-étől a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát.

A felperest arra kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 120.000 - 120.000 forint perköltséget.

Kötelezte továbbá az alpereseket, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessenek meg 6.000 forint eljárási illetéket, míg a fennmaradó 474.000 forint illetéket és a 78.960 forint szakértői díjat a felperes személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ezt meghaladó keresetet az elsőfokú bíróság elutasította.

Az ítélet indokolásában ismertette az Alkotmánynak, a Polgári Törvénykönyvnek a perre irányadó rendelkezéseit és bizonyításra vonatkozó eljárásjogi szabályt.

A jogsértés körében rögzítette, hogy az I. rendű alperes elismerte a recept kiállításának, a kúp felírásának szabálytalanságát, ezért e körben a bizonyítási eljárás lefolytatását mellőzte és csak arra utalt, hogy az I. rendű alperes jogellenes magatartása a gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 44/2004. (IV.28.) ESzCsm rendeletben foglaltak megsértése miatt állt fenn.

A II. rendű alperesi jogsértés vonatkozásában az elsőfokú bíróság életszerűnek találta azt a felperesi hivatkozást, hogy a II. rendű alperes által kiadott kúpot használta fel, mert a háziorvos által felírt gyógyszer kiváltására a legközelebbi - rendszeresen látogatott - patikában, a II. rendű alperesnél került sor és a kúpok felhasználására azért került később sor, mert a korábban felírt gyógyszert a törvényes képviselő még fel szeretne volna használni. Megállapította, hogy a perben nem merült fel adat arra, hogy a mérgezést okozó kúpot más, nem a II. rendű alperesi gyógyszertár készítette volna el illetve adta volna ki a felperesnek, ezért az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a II. rendű alperes is jogsértést követett el.

A kártérítés iránti kereseti kérelem körében hivatkozott ... igazságügyi orvosszakértő szakvéleményére, amely szerint a felperes barbiturát mérgezés miatti kórházi kezelése a napi kettőt meghaladó végbélkúp adagolással összefüggésbe hozható, az enyhe, közepes fokú mérgezés miatt három napos kórházi kezelésre szorult, majd gyógyultán távozott.

A pszichológus szakértő véleménye szerint pedig a felperes megfelelő intellektuális teljesítményű, túlzottan erős mentális fékrendszerű, sablonos élményvilágú, kevés örömforrású, lobbanékony, szorongó félelmi reakciót mutató, sérülékeny gyermek, amely személyiség-szerkezet összefüggésbe hozható a mérgezéssel és a kórházi kezeléssel. Ugyanakkor a felperes félelmi reakciója mással is, nem kizárólag csak a kórházi kezeléssel hozható összefüggésbe, szorongásának más okai is lehetnek. Viselkedése nem az életkorának, hanem egy 2-3 éves gyermek viselkedésének felel meg.

Mindezen körülményeket értékelve az elsőfokú bíróság a kórházi kezeléssel összefüggésben jelentkező szorongásos reakciók kompenzációjaként a nem vagyoni kártérítés összegét - a bírói gyakorlatot is figyelembe véve - 100.000 forintban állapította meg.

Az okozati összefüggés körében kifejtette, nem merült fel adat arra, hogy a felperes barbiturát mérgezését más gyógyszer okozhatta. A gyógyszerfelírás, kiadás, felhasználás és a mérgezés közötti ok-okozati összefüggést megállapíthatónak látta annak ellenére is, hogy a felírás és a kiadás, valamint a felhasználás és a mérgezés között több hónap is eltelt.

A szakvélemények alapján elfogadta, hogy a kúpban bemért hatóanyag tartalom alacsonyabb volt a felírtnál, ami az időmúlásra vezethető vissza, ezáltal alátámasztottnak ítélte az okozati összefüggést az alperesek jogellenes magatartása és a felperesi kár között.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezést, míg a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és a keresetének megfelelő döntés meghozatalát kérte.

Az elsőfokú bíróság határozatára hivatkozva azt fejtette ki, hogy a szorongásos reakciói a perbeli eseménnyel függenek össze, amit igazol az is, hogy a mérgezést megelőzően ilyen tünetek nem jelentkeztek nála, a kórházi környezettel, az orvosokkal szembeni félelmei csak a kórházi kezelés után nyilvánultak meg. Korábban mosolygós, kedves gyermek volt, de a mérgezést követően jelentkező magatartási problémái miatt még pszichoterápiás kezelésre is szorult. Ezt igazolja a Fővárosi Önkormányzat ... Gyermekkórháza által adott szakvélemény.

Hivatkozott arra, hogy ... kezelőorvos közepes fokú mérgezés tüneteiről nyilatkozott. Utalt ... orvosszakértő, ... igazságügyi pszichológus szakértő, valamint az édesanya előadására és arra, hogy a ... Gyermekkórház toxikológiai és belgyógyászati osztálya gyógyszermérgezést diagnosztizált a felperesnél, aki felvételekor kettőslátásra panaszkodott, bágyadt volt, magára hagyva pedig elaludt.

Előadta, a nem vagyoni kártérítés körében az elsőfokú bíróság egy olyan bírósági határozatra hivatkozott, amelyben rövidebb tartalmú megbetegedést elszenvedő károsult javára ítélték meg kártérítést, jelen perbeli esetben azonban nem csak átmeneti egészségromlás, barbiturát mérgezés, hanem a mérgezés hatására lelki sérülés is kialakult, amit nem értékelt kellő súllyal az elsőfokú bíróság, mintahogy azt sem, hogy a mérgezés idején, öt évesen milyen szenvedésen ment keresztül, hogy napokig fel sem bírt kelni az ágyból, látászavarai voltak és a mai napig inadekvát viselkedést produkál, indokolatlan félelemmel reagál különböző helyzetekre, az egészségügyi dolgozókkal szemben bizalmatlan.

Megítélése szerint a testi szenvedés és az átéltek hatására bekövetkezett lelki sérülés az elsőfokú bíróság által megítélt rendkívül csekély összegű kártérítéssel nem kompenzálható.

A II. rendű alperes csatlakozó fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

Előadta, a per során nem igazolódott, hogy hány kúp került beadásra. Sérelmezte, hogy a felperes otthoni gondozásában jelentős szerepet vállaló nagymama meghallgatására nem került sor, annak ellenére hogy nyilatkozatával a törvényes képviselő előadásának ellentmondásai is feloldásra kerülhettek volna.

Kiemelte, hogy a felperes a per során nem bizonyította, hogy a felhasznált kúpokat valóban a II. rendű alperesi patika készítette el. Hivatkozott arra is, hogy az érvényességi időn belül ilyen mértékű hatóanyag tartalom csökkenés nem következhetett volna be. Megkérdőjelezte azt az állítást is, hogy valóban a felírtnál kevesebb kúpot adott ki, mivel a 12 kúp helyett 10 kúp kiadása a gyógyszerári gyakorlatban elképzelhetetlen. Kifogásolta, hogy jogellenes magatartásának felperes általi bizonyítása még a valószínűsítés szintjét sem érte el.

A felperes fellebbezése nem alapos, a II. rendű csatlakozó fellebbezése megalapozatlan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló okirati és egyéb bizonyítékok, a tanúvallomások valamint a szakértői vélemények alapján arra az álláspontra jutott - figyelembe véve az I. rendű alperes jogsértést elismerő nyilatkozatát is -, hogy a személyhez fűződő jog megsértése és az alkalmazott jogkövetkezmények körében az elsőfokú bíróság jogszerű határozatot hozott, ezért az ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta, helyes indokaira utalással.

A fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság a következőket emeli ki:

A II. rendű alperes a jogszabályi előírásoktól eltérő „ellentmondásos” recept alapján adta ki a felperes törvényes képviselőjének a kúpokat. E körben a másodfokú bíróság is életszerűnek találta a felperes törvényes képviselőjének előadását, hiszen közelsége miatt régebb óta ebbe a patikába jár a gyógyszereket kiváltani és semmi nem indokolta, hogy jelen esetben más gyógyszertárat keressen fel. Az igazolást nyert, hogy a recepten szereplő összetételű kúp került elkészítésre és kiadásra, valamint az, hogy azokat a felperes felhasználta. Tényként volt megállapítható, hogy a kúp a kiadás időpontjához képest később került felhasználásra és az is, hogy hatóanyaga ennek következtében változott, ezzel szemben a per során nem került bizonyításra az, hogy az I. rendű alperes által felírt, majd kiváltott kúpok más gyógyszertár készítette volna el, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a II. rendű alperes is jogsértést követett el, megsértette a 44/2004. ESzCsM rendelet előírásait, ezáltal a felperes testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi jogát is.

A nem vagyoni kártérítési igény körében is helytálló döntést hozott az elsőfokú bíróság az alábbiak szerint:

A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a kártérítés feltétele a kár bizonyítása, így önmagában annak állítása, hogy a jogsértés elvileg alkalmas az érintett személynél fellépő testi, lelki sérülés okozására nem elegendő a ténylegesen bekövetkezett nem vagyoni hátrány alátámasztására, a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján történő nem vagyoni kárpótlás megítélésére.

A Ptk. 84. § e.) pontja szerinti kártérítési felelősségi szabályok alapján csak bizonyított hátrányok esetén van lehetőség annak csökkentése vagy kiküszöbölése érdekében nem vagyoni kártérítés megállapítására.

Azt, hogy a sérelemmel okozati összefüggésben a felperest érte-e olyan hátrány, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését, köztudomású tényként a Pp. 163. § (3) bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhatja el.

A perbeli esetben helyesen mutatott rá arra az elsőfokú bíróság, arra hogy a perbeli iratok, szakvélemények a gyógyszerfelírás, annak kiadása, a mérgezés és a felperesnél jelentkező, a kórházi kezeléssel összefüggő szorongásos reakciók kialakulása, a testi-lelki sérülések közt nem állapítható meg olyan közvetlen ok-okozati összefüggés, amely indokolná a 100.000 forintnál magasabb összegű nem vagyoni kártérítés megállapítását.

A Fővárosi Ítéltábla is arra az álláspontra jutott az igazságügyi szakértői vélemények továbbá a tanúvallomások alapján, hogy a felperes enyhe-közepes fokú mérgezése, a néhány napos kórházi kezelés és a félelmi hatások, a sérülékenység nem kizárólag az alperesi jogsértő magatartás illetve a mérgezés következménye. Ezt igazolja az is, hogy az óvodában nem keletkeztek nála viselkedési zavarok és a ... Gyermekkorház kezelőorvosának véleménye szerint is a felperes nem volt szorongó, visszahúzódó, éppen ellenkezőleg csacsogott és „kinyílt” a kezelés alatt. Nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy maga a törvényes képviselő volt az, aki életveszélyes, halál közeli állapotról tájékoztatta a kislányát.

Az adott esetben a felperesnél a mérgezés következtében átmenetileg, rövid ideig jelentkezett egészségromlás, de ez nem jelentett olyan hátrányt, amely indokolná a magasabb összegű nem vagyoni kártérítés megítélését, figyelemmel a hasonló esetekben kialakított bírói gyakorlatra is. (EBH 2000.300; EBH 2000.191.)

Mindezen körülményekből következően egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével, és a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelést követően úgy ítélte meg, hogy nincs olyan körülmény, amely az elsőfokú bíróság által megítélt, az alperesi személyhez fűződő jogot sértő magatartással összefüggésben felmerülő nem vagyoni kár összegének felemelését indokolná.

A fentiek kiemelése mellett a Fővárosi Ítéltábla egyebekben visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokaira.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában, valamint a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében és 14. §-ában foglaltakat is.

Budapest, 2009. május 14.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitel  l:

tisztviselő